

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ιωνάς Νικολάου
Βουλευτής Λευκωσίας

22 Σεπτεμβρίου 2005

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

ΘΕΜΑ: Προβλήματα εφαρμογής του άρθρου 105^A του Ποινικού Κώδικα, αναφορικά με το αδίκημα του επηρεασμού αρμόδιας αρχής.

Τεσσεράμιση χρόνια μετά την ομόφωνη ψήφιση του περιβόητου νόμου κατά του ρουσφετιού και αφού προηγήθηκαν οκτώ σχεδόν χρόνια συζήτησης στις κοινοβουλευτικές Επιτροπές Νομικών και Θεσμών και Αξιών, το ρουσφέτι κατά γενική ομολογία ζει και βασιλεύει.

Την ίδια ώρα ο νόμος που ποινικοποιεί κάθε προσπάθεια επηρεασμού οποιασδήποτε αρχής, επιτροπής, συλλογικού οργάνου ή μέλους των ή οποιοδήποτε δημόσιο λειτουργό κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους σε σχέση με διαδικασία πρόσληψης, προαγωγής, τοποθέτησης, μετάθεσης κ.λ.π. υπέρ του ιδίου ή υπέρ ή κατά οποιοδήποτε άλλου προσώπου έχει ουσιαστικά περιέλθει σε αχρησία, αφού ποτέ μέχρι σήμερα δεν έχει εφαρμοστεί.

Έχοντας υπόψη το σκοπό ψήφισης της συγκεκριμένης νομοθεσίας και ειδικότερα το σκοπό μείωσης ή εκρίζωσης της μάστιγας των ευνοιοκρατικών διορισμών και προαγωγών, καθώς επίσης τις επιφυλάξεις που διατυπώθηκαν στην έκθεση που συνόδευε την ψήφιση της, σε ό,τι αφορά το εφικτό του αποτελέσματος της, πιστεύω ότι είναι επιβεβλημένο να αξιολογήσουμε τις αδυναμίες εφαρμογής της. Επισημαίνεται το γεγονός ότι, τεσσεράμιση χρόνια μετά από την ψήφιση της δεν υποβλήθηκε οποιαδήποτε καταγγελία σε εφαρμογή της.

Περαιτέρω έχοντας υπόψη και την διακήρυξη του Προέδρου της Δημοκρατίας μετά την ανακήρυξη του στις 17.2.2003 ότι, «στην κοινωνία που θα στήσουμε δεν υπάρχει θέση για πολίτες δεύτερης ποιότητας, λόγω της κομματικής τους ταυτότητας ή της ιδεολογικής τους τοποθέτησης. Οσοι παραβαίνουν αυτό το κανόνα με νοοτροπίες του παρελθόντος, πρέπει να ξέρουν την επίσημη διαβεβαίωση μου: όχι μόνο την ανοχή μου δεν θα έχουν, αλλά θα έχουν την οργή μου και την εκδικητική τιμωρία».

Αν πραγματικά ευνοούμε την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας, και δεν αμφιβάλλω για τις προθέσεις καμιάς πολιτικής παράταξης, είναι πιστεύω αναγκαίο να αξιολογήσουμε την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής των προνοιών του νόμου, να εξετάσουμε την πιθανότητα τροποποίησης των και ειδικότερα να εξετάσουμε, αν οι πρόνοιες του άρθρου αυτού επενεργούν αποτρεπτικά στην αποκάλυψη οποιασδήποτε

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

πράξης επηρεασμού κυρίως από δημόσιους λειτουργούς. Αναφέρομαι στις πρόνοιες του εδαφίου (2) του άρθρου 105^Α στο οποίο ορίζεται ότι αν παραλείψει να καταγγείλει εντός τριών ημερών το πρόσωπο που τον έχει προσεγγίσει τότε είναι ένοχος διάπραξης ποινικού αδικήματος.

Περαιτέρω εκτός από την εξέταση των διαφόρων ζητημάτων που αφορούν τη νομική πτυχή της εφαρμογής των προνοιών του άρθρου 105^Α του Ποινικού Κώδικα, θα πρέπει να μας απασχολήσει

- Η ανάγκη ύπαρξης κινήτρων για αποκάλυψη προσπάθειας επηρεασμού, έχοντας υπόψη την έλλειψη διάθεσης των πολιτών και των εμπλεκομένων να δώσου μαρτυρία.
- Η αναγκαιότητα της πρόθεσης οποιουδήποτε να επηρεάσει οποιαδήποτε αρχή, επιτροπή, όργανο ή λειτουργό
- Η αναγκαιότητα του διαχωρισμού της ευθύνης του προσώπου που υπόκειται στην πίεση για παρέμβαση και δεν καταγγέλει το αδίκημα από την ευθύνη του προσώπου που δέχεται την πίεση, αλλά δεν υποκύπτει και την καταγγέλλει
- Τις αδυναμίες απόδειξης της προσπάθειας επηρεασμού και των καταγγελιών αυτών ενώπιον του Δικαστηρίου
- Την προστασία ορισμένων προσώπων από κακόβουλες καταγγελίες
- Αν οι πρόνοιες αυτές επενεργούν στην αποσιώπηση παρεμβάσεων.

Επιβάλλεται να εξετάσουμε την πρακτική αξία αυτής της νομοθεσίας, αν και δεν πιστεύω ότι η ενεργοποίηση της θα εξαλείψει κάθε μορφή ευνοιοκρατικής παρέμβασης μεταχείρισης, ιδιαίτερα σε σχέση με την διατύπωση στην αιτιολογική έκθεση της πρότασης νόμου που κατατέθηκε από τον κ. Τάσσο Παπαδόπουλο, τότε βουλευτή και τώρα Πρόεδρου της Δημοκρατία, ότι η οποιαδήποτε παρέμβαση ή σύσταση από αναρμόδια ή μη εξουσιοδοτημένα από νόμο πρόσωπα για το διορισμό ή την προαγωγή ή για ευνοϊκή μεταχείριση οποιουδήποτε προσώπου συνιστά κατάφορη παραβίαση των άρθρων 6 και 28 του Συντάγματος, που κατοχυρώνουν την ισότητα των πολιτών και την προστασία τους από διακρίσεις.

Τέλος θα πρέπει να μας προβληματίσει και η άποψη ότι η ποινικοποίηση των ευνοιοκρατικών παρεμβάσεων δεν εξαντλείται στην ποινικοποίηση των πράξεων στο τομέα των διορισμών και των προαγωγών, αλλά και ότι αυτές θα πρέπει να επεκταθούν και σε άλλους τομείς όπου δυνατόν να γίνεται παράνομη ευνοιοκρατική μεταχείριση.

Φιλικά

Ιωνάς Νικολάου
Πρόεδρος της Επιτροπής Νομικών

